

PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

**IŠANKSTINIO TYRIMO
A T A S K A I T A**

**DĖL VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS ANTANO MONČIO NAMAI - MUZIEJUS
VEIKLOS 2014-2016 METAIS**

**2017 m. sausio 6 d. Nr. K10-1/VA
Palanga**

Auditas atliktas, vykdant
Savivaldybės kontrolierės Aušros Kedienės
2016-10-17 pavedimą Nr. K1-7

Auditą atliko:
Kontrolieriaus pavaduotoja Gražina Augustinienė,
Vyr. specialistė Virginija Petrylaitė

Su audito ataskaita galima susipažinti
Palangos miesto savivaldybės interneto puslapyje
adresu www.palanga.lt

TURINYS

SANTRUMPOS IR SĄVOKOS	3
SANTRAUKA	3
IŠANKSTINIO TYRIMO APIMTIS IR METODAI	5
IŠANKSTINIO TYRIMO REZULTATAI	6
1. Muziejaus veikla, vertinant pagal Savivaldybės nustatytus rodiklius, yra rezultatyvi	6
2. Nepakankami ir netinkami Muziejaus veiklos vertinimo kriterijai	8
3. Muziejuje nėra užtikrintas tinkamas turto valdymas	10
3.1. Muziejuje yra nepakankamai darbuotojų, kurie tiesiogiai atsakingi už turto apsaugą	10
3.2. Panaudos sutartis dėl pastato sudaryta su subjektu, kuris faktiškai juo nesinaudoja	11
3.3. Muziejinės vertybės yra laikomos netinkamose sąlygose	12
4. Kiti pastebėjimai, susiję su Muziejaus veikla	13
5. Priežastys, dėl kurių siūloma baigti auditą išankstiniu tyrimu	14

SANTRUMPOS IR SAŲOKOS

Muziejus – Viešoji įstaiga Antano Mončio namai-muziejus.

Savivaldybė – Palangos miesto savivaldybė, viena iš Muziejaus steigėjų.

Fondas – A. Mončio paramos fondas (anksčiau vadintas Antano Mončio kūrybinio palikimo išsaugojimo fonu), vienas iš Muziejaus steigėjų.

Savivaldybės administracija – Palangos miesto savivaldybės administracija, Muziejui skiriamą Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytoja.

Kultūros ministerija – Lietuvos Respublikos kultūros ministerija.

Savivaldybės taryba – Palangos miesto savivaldybės taryba.

SANTRAUKA

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme viena iš nurodytų savivaldybių savarankiškųjų funkcijų yra „gyventojų bendrosios kultūros ugdymas ir etnokultūros puoselėjimas (dalyvavimas kultūros plėtros projektuose, muziejų, teatrų, kultūros centrų ir kitų kultūros įstaigų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ir jų veiklos priežiūra, savivaldybių viešųjų bibliotekų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas ir jų veiklos priežiūra)“.

Muziejus buvo įkurtas 1998 m. liepos mėn. siekiant išsaugoti ir propaguoti Antano Mončio kūrybinį palikimą. Tačiau šiuo metu muziejai negali sudominti vien tik ekspozicijomis, turi būti ieškoma ir kitokių formų, kitų galimybių pritraukti lankytojų.

Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus direktoriaus J. Genio žodžiais tariant „muziejus taip pat turi būti gudrus: jis turi sugebėti įvairiausiomis priemonėmis sudominti ir pritraukti žmogų, kuris apskritai muziejuje nėra lankęsis ar buvęs tik prieš daugelį metų“.

Svarbus socialinis vaidmuo yra būdingas visiems muziejams, tačiau ypatingai – savivaldybių muziejams, kurie kaip ir kitos savivaldos institucijos ir įstaigos visų pirma tenkina vietos/regiono bendruomenės poreikius. Tik labai mažai muziejų tiek Lietuvoje, tiek pasaulyje, geba išsilaikyti savarankiškai. Tačiau muziejaus ekonominis potencialas dažniausiai siejamas su kultūrinio turizmo sektoriumi. Būdami vieni iš pagrindinių kultūros vertybių saugotojų, derinantys edukacinius siekius su laisvalaikio praleidimu, muziejai kokybiškai papildo turizmo sektorių ir atlieka svarbų vaidmenį turizmo infrastruktūroje.

Siekdami nustatyti galimas Muziejaus veiklos problemas, išankstinio tyrimo metu rinkome informaciją apie Savivaldybės administracijos vykdomą priemonę „A. Mončio kūrybos saugojimas ir populiarinimas“, Muziejaus struktūrą ir funkcijų atlikimą, Muziejaus valdomą turtą.

Įvertinę surinktą informaciją nustatėme rizikas, kurios gali įtakoti Muziejaus veiklos kokybę:

- Muziejaus veikloje apsiribojama pagrindinių funkcijų – parodų ir edukacinių renginių organizavimu, neieškoma naujų veiklos formų (1 skyrius);
- Savivaldybės strateginiuose planuose ir su Muziejumi sudaromose biudžeto lėšų panaudojimo sutartyse nustatomi netinkami ir nepakankami įstaigos vertinimo rodikliai/kriterijai. Nustatyti rodikliai nesuteikia pakankamos informacijos, kuri leistų tobulinti įstaigos veiklą (2 skyrius);
  - nesuformuotas ir nesubalansuotas Muziejaus darbuotojų kolektyvas (3.1 poskyris);
  - netinkamai valdomas Savivaldybės nekilnojamasis turtas – pastatas (3.2 poskyris);
  - muziejinės vertybės neapsaugotos nuo sugadinimo ir sunaikinimo (3.3 poskyris);
  - pasikeitus teisės aktams ir kitiems juridiniams faktams, nepakeisti Muziejaus įstatai (4.1 poskyris).

Rekomendacijos:

Savivaldybės administracijai:

1. Strateginiuose planuose ir sudaromose sutartyse nustatyti tokius Muziejaus veiklos rodiklius/kriterijus, kad juos būtų galima išmatuoti periodiškai ir tokiu būdu fiksuoti ir stebėti veiklos ir rezultatų pažangą.
2. Muziejui skirti tokį finansavimą, kuris užtikrintų tinkamą ir efektyvų Muziejaus turto valdymą ir naudojimą.
3. Peržiūrėti pastato panaudos sutartį su A. Mončio paramos fondu.
4. Išsiaiškinti neatitikimus tarp apskaitos, viešojo registro, sudarytos panaudos sutarties ir nustatyta tvarka juos ištaisyti.
5. Užtikrinti, kad nustatyta tvarka būtų pakeisti Muziejaus įstatai ir tinkamai užtikrintos Savivaldybės turtinės ir neturtinės teisės.

Muziejaus direktoriui:

1. Įvertinti galimybes teikti ir kitas kultūrinės paslaugas, pavyzdžiui organizuoti poezijos skaitymo vakarus, mini spektaklius ir pan.
2. Nustatyta tvarka patvirtinti įstaigos organizacinę struktūrą ir tinkamai organizuoti Muziejaus darbą.
3. Nustatyta tvarka sutvarkyti Muziejaus apskaitos duomenis, susijusius su atlikta, tačiau neužbaigta pastato rekonstrukcija ir įsiskolinimu Savivaldybei.
4. Visuotiniam dalininkų susirinkimui pateikti tvirtinti valdymo organizacinę struktūrą, etatų sąrašus, strateginį veiklos planą ir kitus reikalingus dokumentus.
5. Atnaujinti Muziejaus internetinę svetainę, joje paskelbiant visus pagal teisės aktus reikalaujamus dokumentus.

IŠANKSTINIO TYRIMO APIMTIS IR METODAI

Išankstinio tyrimo tikslas – įvertinti, ar Muziejaus veikla yra rezultatyvi.

Išankstinio tyrimo objektas – Muziejaus veikla 2014–2016 metais.

Išankstinio tyrimo subjektai – Muziejus, Savivaldybės administracija.

Audituojamas laikotarpis – 2014–2016 metai, pokyčių ir tendencijų analizei naudojami ankstesnių laikotarpių (2012–2013 m.) duomenys.

Muziejus yra viešoji įstaiga, kurios svarbiausia veikla – kaupti, saugoti, restauruoti, tirti, eksponuoti bei populiarinti materialines ir dvasines kultūros vertybes.

Atliekant auditą buvo vertinami duomenys ir dokumentai, susiję su Muziejaus veikla.

Išankstinio tyrimo metu taikyti duomenų rinkimo, vertinimo metodai ir informacijos šaltiniai:

Eil. Nr.	Metodas	Tikslai ir vertinimo kriterijai
1.	Dokumentų peržiūra – nagrinėjome teisės aktus, susijusius su audituojama sritimi, Muziejaus pateiktus dokumentus.	Atrinkti patikimus šaltinius audito tikslui pasiekti.
2.	Duomenų analizė 2014–2016 m.: - Muziejaus tikslų, uždavinių ir jų vertinimo kriterijų analizė; - Muziejui skirto finansavimo analizė; - Ar Savivaldybės programose nustatyti rodikliai ir vertinimo kriterijai yra adekvatūs, nuoseklūs ir pakankami vykdomos priemonės įgyvendinimui.	Išnagrinėti Muziejaus strateginiame veiklos plane nurodytus tikslus, uždavinius ir jų pasiekimui skirtą finansavimą Išnagrinėti Savivaldybės Kultūros programoje (Nr. 8) priemonės įgyvendinimui nurodytus rodiklius bei įstaigos veiklos, kuriai skiriamos biudžeto lėšos vertinimo kriterijus.
3.	Palyginti Muziejaus metinius veiklos planus su veiklos ataskaitų duomenis apie suorganizuotus 2014–2016 metais profesionalaus meno renginius bei edukacinius projektus.	Duomenis palyginti su vertinimo kriterijais nustatytais sutartyse ir įvertinti ar jie yra įvykdyti. Nustatyti ar buvo vertinamas organizuojamų renginių meninis lygis.
4.	Išanalizuoti 2014–2016 m. Muziejaus pajamas už suteiktas paslaugas bei įvertinti, ar didėja lankytojų skaičius Muziejaus organizuojamuose renginiuose.	Palyginti metinius duomenis apie gaunamas pajamas ir apie lankytojų skaičių parodose bei renginiuose ir įvertinti ar šie rodikliai didėja.
5.	Įvertinti, ar Muziejaus vykdomos vidaus kontrolės procedūros yra veiksmingos, ar sukurta valdymo kontrolės sistema užtikrina tinkamų išlaidų, susijusių su A. Mončio kūrybos populiarinimu, apmokėjimą ir lėšų panaudojimo kontrolę.	Atitikimas teisės aktų reikalavimams.

Išankstinis tyrimas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus¹ ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus². Atlikdami tyrimą darėme prielaidą, kad auditoriams pateikti duomenys yra teisingi, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

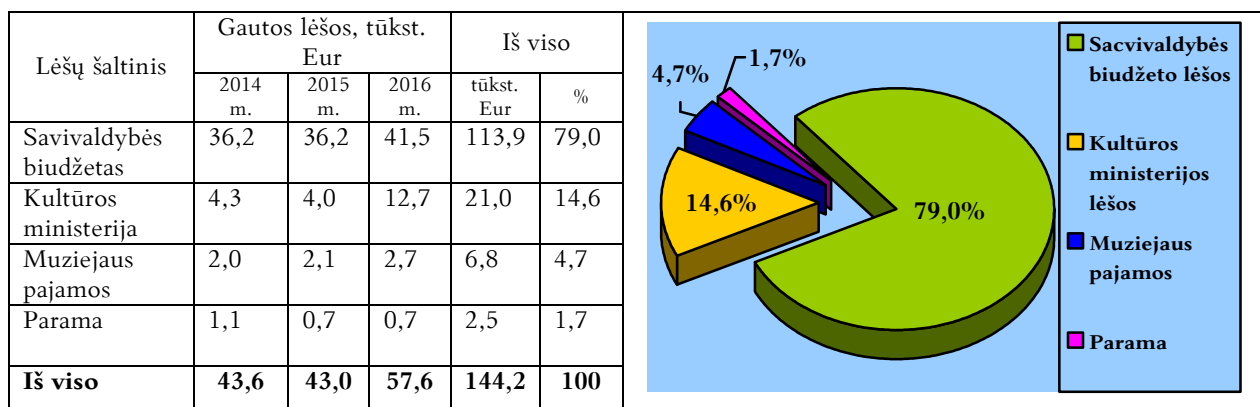
² 3000-asis TAAIS „Veiklos audito standartai ir rekomendacijos“ ir 3100-asis TAAIS „Veiklos audito gairės – pagrindiniai principai“.

IŠANKSTINIO TYRIMO REZULTATAI

1. Muziejaus veikla, vertinant pagal Savivaldybės nustatytus rodiklius, yra rezultatyvi

Savivaldybės strateginiuose veiklos planuose³ (Kultūros programoje (Nr.8) numatyta priemonė 1.4.3.4. „A. Mončio kūrybos saugojimas ir populiarinimas“. Šiai priemonei įgyvendinti Savivaldybės administracija su Muziejumi kasmet sudaro biudžeto lėšų naudojimo sutartį. Išanalizavus Muziejaus finansavimo šaltinius nustatyta, kad būtent apie 80 procentų įstaigos gaunamų lėšų veiklai vykdyti sudaro Savivaldybės biudžeto asignavimai, pervesti pagal nurodytas sutartis. Be to, per audituojamą laikotarpį Muziejus teikė finansavimo paraiškas Kultūros ministerijai, gavo pajamų už parduodamus bilietus ir kt. (žr. 1 pav.).

1 pav. Muziejaus finansavimo šaltiniai 2014–2016 m.

Savivaldybės skiriamo finansavimo pagrindinė dalis tenka Muziejaus darbuotojų darbo užmokesčiui ir su juo susijusioms išmokoms apmokėti, likusi dalis skiriama komunalinėms paslaugoms ir prekėms. Atkreiptinas dėmesys, kad muziejinėms vertybėms įsigyti/atnaujinti lėšos iš viso nėra skiriamos.

Kultūros ministerijos lėšos skiriamos konkrečios parodos ar edukacinio renginio organizavimui, t. y. autoriniams atlyginimams, komandiruotėms, transporto paslaugoms ir pan. Pažymime, kad Kultūros ministerija 2014 ir 2015 metais finansavo tik po vieną renginį, 2016 metais – 2 renginius ir tik dalinai, nors Muziejus pateikia daugiau paraiškų (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Muziejaus teiktos paraiškos Kultūros ministerijai ir gautas finansavimas 2014–2016 m.

Metai	Kultūros ministerijai pateiktos paraiškos	Prašomas finansavimas, tūkst. Eur	Gautas finansavimas, tūkst. Eur
2014	A. Mončio kūrybos palikimo aktualizavimas. Konferencija „15 metų. Ką darom toliau?“	7,0	4,3
	Energija. Rankos A. Mončiui	9,7	Neskirtas
2015	Vidurio Europos vyrų mados 2	19,7	Neskirtas

³ Palangos miesto savivaldybės tarybos 2015-01-29 sprendimas Nr. T2-12, 2016-01-28 sprendimas Nr. T2-9.

	Energija. Rankos A. Mončiui	6,5	Neskirtas
	Vasaros akademija pagal Mončį	9,8	4,0
2016	Antanas Mončys (1921-1993). Inovatyvūs švilpiai: nuolatinės ekspozicijos atnaujinimas ir papildymas	26,9	8,7
	Užsienio lietuvių ir Lietuvos jaunųjų menininkų kūrybos sklaida Dzūkijos ir Žemaitijos kurortuose	6,0	4,0
	Vasaros akademija-2	21,0	Neskirtas

Šaltinis: Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Pats Muziejus užsidirba pajamas tik iš bilietų pardavimo. Per metus bilietų parduodama už 2-3 tūkst. Eur. Gautos lėšos panaudojamos parodų ir kitų renginių išlaidoms dalinai padengti. Mūsų nuomone, viena iš priežasčių, kodėl Muziejus nesurenka daugiau lėšų iš bilietų pardavimo – tai informacijos trūkumas apie Muziejaus organizuojamus renginius bei kitus vykdomus projektus. Įstaigos internetinė svetainė nėra atnaujinama, nes jos palaikymui ir informacijos talpinimui bei papildymui reikalingos lėšos.

Apibendrinant galima pasakyti, kad pagrindinis Muziejaus finansavimo šaltinis yra steigėjo, t. y. Savivaldybės, skirti asignavimai. Per audituojamą laikotarpį įstaigai nepavyko šio šaltinio reikšmingai papildyti iš Europos Sąjungos fondų ir kitų programų bei lėšomis už teikiamas paslaugas. Pažymime, kad lėšų iš įvairių programų gavimas priklauso ne tik nuo Muziejaus veiklos, bet ir nuo Savivaldybės, kaip steigėjo, požiūrio ir pastangų. Mūsų nuomone, tikslinga būtų plėtoti tokią praktiką, kuomet kultūros įstaiga neapsiriboja savo pagrindine funkcija. Muziejus turi galimybes teikti ir kitas, ne vien parodų organizavimo, paslaugas, apjungiančias bendruomenę kultūrinėms veikloms (pavyzdžiui poezijos ir prozos vakarai, mini spektakliai ir pan.).

Audito metu mes palyginome Muziejaus veiklos faktinius duomenis su nustatytais atitinkamo laikotarpio užduotimis. Atlikus audito procedūras nustatyta, kad Muziejaus suorganizuotų meno renginių skaičius 1,5-3 kartus viršijo numatytą sutartyse (detaliau Ataskaitos 2 punkte). Muziejaus Meno tarybos įvertinimu organizuojami renginiai buvo aukšto meninio lygio.

Pateikiame Muziejaus veiklos, kuriai finansuoti skiriamos Savivaldybės biudžeto lėšos, rodiklių (vertinimo kriterijų) įvykdymo analizę (žr. 2 lentelę):

2 lentelė. Muziejaus teiktos paraiškos Kultūros ministerijai ir gautas finansavimas 2014–2016 m.

Metai	Nustatytas rodiklis sutartyje	Faktiniai duomenys pagal Muziejaus pateiktus duomenis	Pastabos
Muziejuje organizuojamų renginių ir kitų populiarinimo veiklų skaičius			
2014	11	15	Faktiškai rodiklis viršytas 36 proc. Suorganizuota 10 parodų ir 4 edukaciniai renginiai, surengta konferencija Muziejaus 15 metų jubiliejui paminėti. Išleistas leidinys „Konferencija Antano Mončio namų-muziejaus penkiolikos veiklos metų aktualizavimas. 15 metų: ką darom toliau“. Periodinėje spaudoje išleista

			20 publikacijų, susijusių su Muziejaus veikla.
2015	5	15	Faktiškai rodiklis viršytas 3 kartus. Suorganizuota 10 parodų ir 5 edukaciniai renginiai. Išleista knyga „Gintaras Kuginys. Architektūra be architektūros“. Periodinėje spaudoje išleista 20 publikacijų, susijusių su Muziejaus veikla. Suorganizuotos tarptautinės kūrybinės dirbtuvės.
2016	6	16	Faktiškai rodiklis viršytas 2 kartus. Suorganizuota 11 parodų, 5 edukaciniai renginiai, knygos „Antano Mončio susirašinėjimai. Per toli gyvenu“ pristatymas.
Lankytojų skaičiaus didėjimas			
2014	-	10800	Rodiklio įvertinti negalime, nes sutartyje nenustatyta jo kiekybinė išraiška. Pagal Muziejaus duomenis 2014 metais lankytojų skaičius žymiai padidėjo, todėl kad lauko erdvėje buvo eksponuojamas jaunosios kartos skulptoriaus A. Kasparavičiaus kūrinys „Pokalbis“, kurį praeiviai galėjo stebėti (lauko instaliacija). Renginys buvo nemokamas, apytiksliai jį apžiūrėjo apie 5 tūkstančius žiūrovų.
2015	-	6800	Rodiklio įvertinti negalime, nes sutartyje nenustatyta jo kiekybinė išraiška.
2016	-	7200	Rodiklio įvertinti negalime, nes sutartyje nenustatyta jo kiekybinė išraiška.
Tarptautinės menotyrininkų konferencijos organizavimas			
2014	1	0	2014 metais tarptautinė menotyrininkų konferencija nebuvo suorganizuota projekto partneriui iš Švedijos negavus finansavimo. Ši konferencija suorganizuota 2015 metais.
Tarptautinės muziejų bendruomenės akcijos „Europos muziejų naktis“ pristatymas			
2015	1	1	
A. Mončio kūrybos pristatymas Druskininkuose			
2016	1	1	

Šaltinis: Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Muziejus prisideda prie Palangos miesto įvaizdžio gerinimo ir populiarinimo, organizuojami renginiai bei parodos įtraukiami į miesto kurorto švenčių programas, vykdo bendrus projektus tarptautiniu mastu, bendradarbiauja su panašaus profilio Lietuvos muziejais, užsiima leidybine veikla. 2016 metais iš Vokietijos atgabentas ir įstaigai perduotas A. Mončio archyvas: skaidrės, klišės, fotografijos, negatyvai ir kt. Muziejaus direktorius už aktyvią veiklą, plečiant Palangos tarptautinius ryšius ir Europos idėjų propagavimą 2015 metais apdovanotas Savivaldybės padėkos raštu, o 2016 metais – už nuopelnus Lietuvos kultūrai ir menui, jam skirtas Kultūros ministerijos sidabro garbės ženklas „Nešk savo šviesą ir tikėk“.

Atsižvelgiant į Muziejaus surengtus renginius, išleistus leidinius ir kitą populiarinimo veiklą, galime teigti, kad 2014–2016 metų veiklos planuose nustatyti tikslai buvo pasiekti ir iškelti uždaviniai praktiškai įvykdyti, išskyrus lankytojų skaičiaus didinimą. Tačiau pastarasis vertinimo kriterijus nėra objektyviai išmatuojamas, todėl, mūsų nuomone, jį naudoti vertinant įstaigos veiklą yra nekorektiška.

2. Nepakankami ir netinkami Muziejaus veiklos vertinimo kriterijai

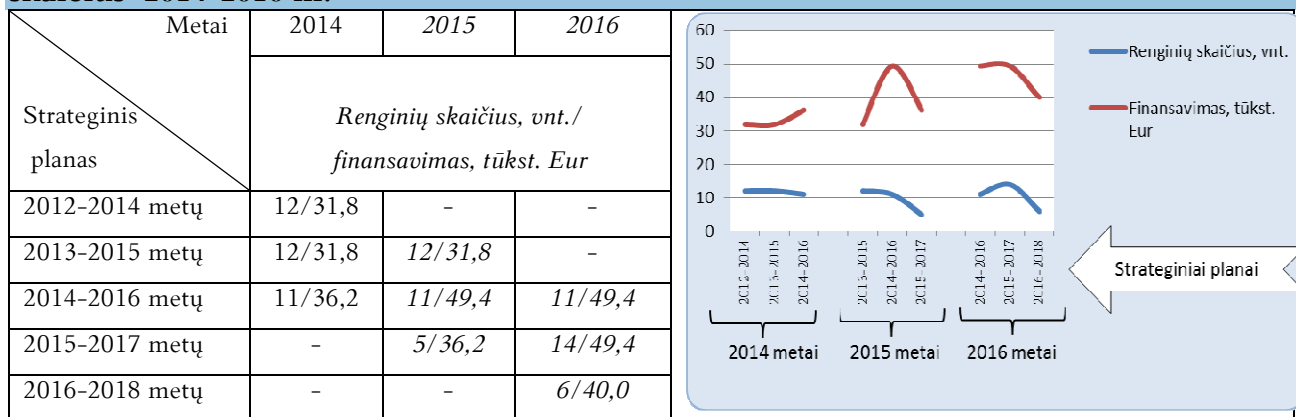
Kiekvienais metais Savivaldybės taryba patvirtinta 3 metų strateginius veiklos planus, kuriuose numatomi nustatytų priemonių įgyvendinimo (produkto) rodikliai. Kultūros programos (Nr.8) priemonei „A. Mončio kūrybos saugojimas ir populiarinimas“ nustatytas rodiklis –

Muziejuje organizuojamų renginių ir kitų populiarinimo veiklų skaičius. Per pastaruosius trejus metus šis rodiklis sumažintas per pusę (žr. 2 pav.).

Analizuojant šio rodiklio nustatymą, mes negavome tinkamo paaiškinimo, kodėl jis taip sumažėja, nors finansavimas iš Savivaldybės biudžeto išlieka panašus ir faktiškai Muziejus suorganizuoja 13–15 renginių ir kitų populiarinimo veiklų (žr. 2 lentelę).

2 pav. Savivaldybės strateginiuose planuose nustatytas renginių Muziejuje skaičius 2014–2016 m.

Šaltinis: Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Pavyzdžiai:

2014–2016 metų strateginiame veiklos plane numatyta, kad 2015 metais bus surengta 11 renginių ir kitų populiarinimo veiklų. Tačiau po metų, tvirtinant 2015–2017 metų strateginį veiklos planą, 2015 metams benumatomi tik 5 renginiai. Renginių sumažinama per pusę, tuo tarpu finansavimas sumažinamas tik trečdaliu.

2015–2017 metų strateginiame plane numatyta 2016 metais surengti 14 renginių, tačiau 2016–2018 metų strateginiame plane šis skaičius sumažinamas 60 procentų – iki 6 renginių, o finansavimas sumažinamas tik 20 procentų.

Mūsų nuomone, toks nepagrįstas rodiklio keitimas išbalansuoja pagrindinę jo funkciją – suteikti informacijos, kuri leistų tobulinti įstaigos veiklą. Be to, rodiklio sumažinimas kelia abejonių, ar bus pasiekti strateginiuose planuose numatyti tikslai ir uždaviniai.

Patvirtinus Savivaldybės biudžetą su Muziejumi sudaroma biudžeto lėšų naudojimo sutartis, į kurią perkeliama strateginiuose planuose nustatyti rodikliai bei nustatomas papildomas veiklos vertinimo kriterijus – lankytojų skaičiaus didėjimas. Pažymime, kad Muziejuje yra teikiamos tiek mokamos, tiek nemokamos paslaugos. Teikiant nemokamas paslaugas neįmanoma nustatyti apsilankusiųjų Muziejuje skaičiaus, nėra nustatyta lankytojų skaičiaus apskaičiavimo metodika, todėl įvertinti, kiek buvo lankytojų per ataskaitinį laikotarpį, praktiškai neįmanoma. Be to, sutartyje nėra nustatoma, koks tas „didėjimas“ turėtų būti. Ar galima įvertinti, kad įstaiga padarė pažangą, jei lankytojų skaičius per metus padidėjo 10 žmonių?

Mūsų nuomone, tokie rodikliai kaip lankytojų skaičius, renginių dalyvių skaičius ir pan., matuoja organizuotų veiklų, sukurtų produktų naudojimo, reikalingumo, patrauklumo tikslinei

grupei laipsnį, t. y. programos (visumos) tikslo pasiekimo, o ne produkto (atskiros priemonės) vertinimo kriterijus.

Pažymime, kad rodiklių sistema iš esmės turi dvi pagrindines funkcijas – suteikti informacijos, kuri leistų tobulinti įstaigos veiklą, gerinti rezultatus ir pan., ir atsiskaityti už panaudotas lėšas.

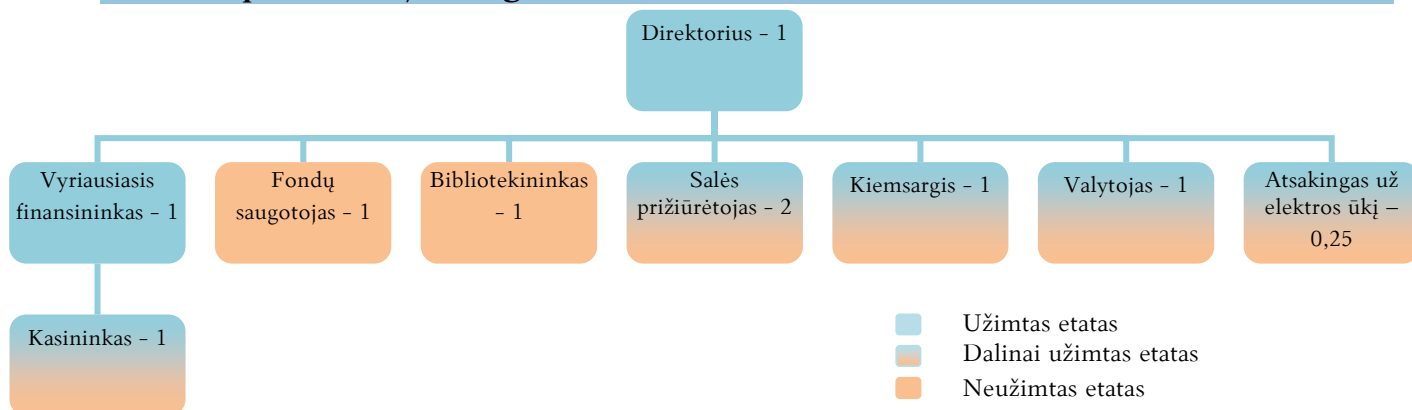
Šiuo metu Savivaldybės strateginiuose planuose nustatomas rodiklis (renginių skaičius), kuris labiau orientuotas į atsiskaitomumą už panaudotas lėšas. Tuo tarpu, kokios kokybės paslaugas Muziejus suteikia – lieka neaišku. Mūsų nuomone, vienas iš tokių rodiklių, kuris padėtų įvertinti veiklos kokybinį aspektą, galėtų būti lankytojų nuomonės apklausa. Per pastaruosius metus šis rezervas, kuris padėtų įvertinti lankytojų ir potencialių lankytojų nuomonę bei lūkesčius, yra neišnaudotas.

3. Muziejuje nėra užtikrintas tinkamas turto valdymas

3.1. Muziejuje yra nepakankamai darbuotojų, kurie tiesiogiai atsakingi už turto apsaugą

Visuotinis dalininkų susirinkimas 1999-12-08 Muziejui patvirtino 9,25 etatus. Šiai dienai Muziejaus direktorius savo įsakymu yra sumažinęs etatų skaičių iki 6,25, tačiau jis nepateiktas tvirtinti visuotiniam dalininkų susirinkimui kaip tai numato Muziejaus administracijos vadovo pareiginė instrukcija, todėl audito metu mes naudojome 1999 metų duomenis (žr. 3 pav.).

3 pav. Muziejaus organizacinė struktūra

Šaltinis: Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Faktiškai per audituojamą laikotarpį buvo užimti tik 4,25 etatai – 1 direktoriaus, 1 vyriausiojo finansininko, 0,5 kasininko, 0,5 salės prižiūrėtojo, 0,5 valytojo, 0,5 kiemsargio ir 0,25 atsakingo už elektros ūkį (iki 2016-07-01). Pastoviai ir pilnai užimti etatai yra tik 2 – direktoriaus ir vyriausiojo finansininko. Per audituojamą laikotarpį neužimti buvo fondų saugotojo ir bibliotekininko etatai.

Pagal teisės aktus Muziejus privalo užtikrinti muziejinių vertybių apskaitą ir apsaugą. Šią funkciją turėtų atlikti fondų saugotojas, kuris ne tik vykdo pirminę eksponatų apskaitą, juos inventorizuoja, bet ir nuolat stebi eksponatų būklę bei priima atitinkamus sprendimus jai

pablogėjus. Muziejuje yra sukaupta virš 300 eksponatų, tačiau šių vertybių tinkamai priežiūrai darbuotojas per pastaruosius trejus metus nebuvo priimtas. Pažymime, kad pagrindinė to priežastis yra finansavimo stoka.

Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, kurios nustato saugos reikalavimus eksploatuojant elektros įrenginius ir yra privalomos elektros energijos vartotojams, įstaigas įpareigoja skirti asmenį, atsakingą už elektros ūkį, jei žemos įtampos elektros įrenginių leista naudoti galia yra didesnė kaip 30 kW. Pagal Muziejaus pateiktus duomenis, jo turimų žemos įtampos elektros įrenginių leista naudoti galia siekia 50 kW, tačiau jau pusę metų asmens, atsakingo už elektros ūkį, nėra.

Interneto svetainėje paskelbta, kad Muziejaus lankymo laikas trečiadieniais–penktadieniais vasaros sezono metu (gegužės 2 d. – rugsėjo 15 d.) – nuo 14.00 val. iki 19.00 val., kitu metu (rugsėjo 16 d. – gegužės 1 d.) – nuo 11.00 val. iki 17.00 val. Atsižvelgiant į nurodytą laiką bilietų pardavimui kasininkas bei salės prižiūrėtojas turėtų būti įdarbinti po 0,63 etato (25 val. per savaitę) vasaros sezono metu ir 0,75 etato (30 val. per savaitę) kitu metu. Tuo tarpu Muziejuje kasininko bei salės prižiūrėtojo pareigose žmonės įdarbinti tik po 0,5 etato. Įvertinus, kad kasininkui ir salės prižiūrėtojui nėra nustatytas atskiras darbo grafikas, darome prielaidą, kad jie dirba daugiau negu nustatyta darbo sutartyse.

Pabrėžiame, kad Muziejaus administracijos vadovas yra atsakingas už įstaigos veiklai reikalingų etatų skaičiaus nustatymą ir Muziejaus darbo tinkamą organizavimą.

3.2. Panaudos sutartis dėl pastato sudaryta su subjektu, kuris faktiškai juo nesinaudoja

1995 metais Savivaldybės administracija pagal sudarytą panaudos sutartį⁴ 99 metams Fondui perdavė 833,82 kv. m bendrojo ploto negyvenamas patalpas ir suteikė teisę dalį patalpų 701,53 kv. m perduoti Muziejui. Pagal teisės aktus panaudos pagrindais viena šalis kitai šaliai turtą perduoda valdyti ir juo naudotis. Tuo tarpu faktiškai turtu naudojasi ne Fondas, o Muziejus. Dalis patalpų, kurios neperduotos Muziejui (123,48 kv. m) nėra įrengtos ir jomis naudotis negalima. Nors Savivaldybė leido Fondui dalį patalpų perduoti Muziejui, tačiau perdavimo faktas nėra raštiškai įformintas, nors teisės aktai imperatyviai įpareigoja tokias sutartis, kurių terminas ilgesnis kaip vieneri metai, sudaryti raštu.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad pastatas, kuriame veikia Muziejus, nuo 2010 metų įtrauktas į Lietuvos kultūros vertybių registrą, tačiau jis nėra apdraustas nuo atitinkamų rizikų dėl ko Savivaldybė ateityje gali patirti nuostolių.

Pažymime, kad visiškai neaišku, kokių tikslu Savivaldybės turtas buvo perduotas Fondui. Pirminėje sutartyje, sudarytoje 1995 metais, buvo numatyta, kad nekilnojamasis turtas Fondui perduodamas A. Mončio dovanotų Palangai kūrinių nuolatinės ekspozicijos įrengimui, tačiau 1998 metais, įkūrus Muziejų, sutartis buvo patikslinta ir turto perdavimo tikslo nebeliko.

⁴ 1995-06-02 panaudos sutartis (pakeista ir papildyta (1998-09-10)).

Nuolatinę ekspoziciją įrengė Muziejus, o ne Fondas.

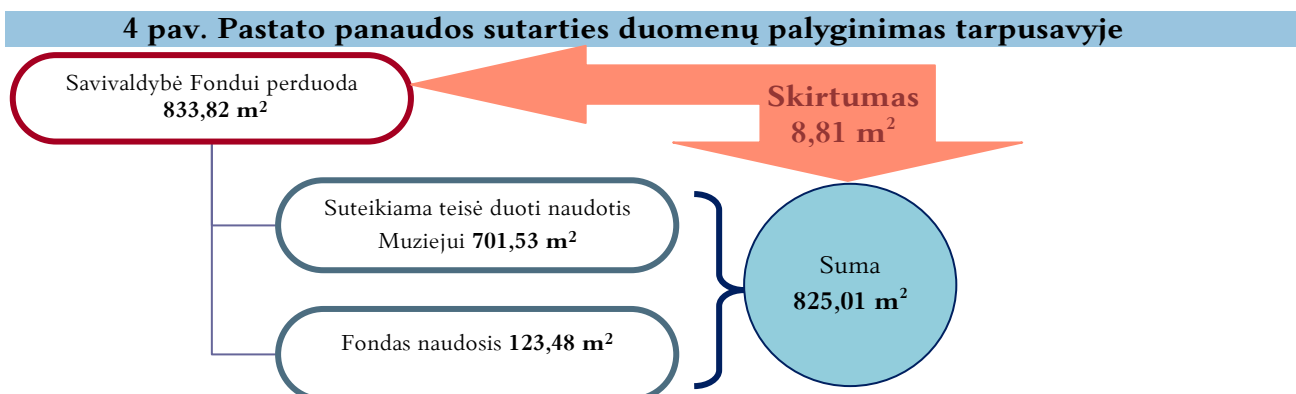
Panaudos sutartyje numatyta, kad Fondas sumoka mokesčius už negyvenamųjų patalpų eksploatavimą, komunalines bei ryšių paslaugas. Tačiau faktiškai visus mokesčius sumoka Muziejus, kurio pagrindinis finansavimo šaltinis yra Savivaldybės biudžetas.

Fondas pagal sutartį įsipareigojo savo lėšomis kas 3–5 metai atlikti patalpų, vidaus santechnikos įrenginių bei inžinerinių tinklų einamąjį remontą. Audito metu mums nebuvo pateikta įrodymų, kad per 20 metų toks remontas būtų buvęs atliktas.

Atsižvelgiant į tai, kad Savivaldybės turtas gali būti perduodamas panaudos pagrindais tik tam subjektui, kuriam tas turtas reikalingas jo vykdomai veiklai, sutartis su Fondu nustatyta tvarka turėtų būti nutraukta ir sudaryta su Muziejumi, tiesioginiu to turto naudotoju.

Tarybos sprendimu⁵ 2016 metais leista A. Mončio paramos fondui teisės aktų nustatyta tvarka neatlygintinai atlikti kapitalinio remonto darbus Fondo bei Muziejaus dalyje valdomų ir naudojamų patalpų. Jei nustatyta tvarka bus pakoreguotas pastato panaudos gavėjas, tai ir šis Tarybos sprendimas turės būti patikslintas.

Pažymime, kad duomenys apie pastatą tuose pačiuose ir atskiruose dokumentuose nesutampa. Visų pirma, nesutampa duomenys apie perduodamų patalpų plotą pačioje sutartyje (žr. 4 pav.).

Šaltinis: Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Antra, pagal Nekilnojamojo turto registro duomenis Savivaldybei nuosavybės teise priklauso 794,70 m² pastato bendrojo ploto. Tuo tarpu sudarytoje panaudos sutartyje Fondui perduodamos 833,82 m² dydžio patalpos.

3.3. Muziejinės vertybės yra laikomos netinkamose sąlygose

Pagal sudarytą panaudos sutartį⁶ Savivaldybės administracija Muziejui perdavė 58 skulptoriaus Antano Mončio darbus dovanotus Palangos miestui. Muziejinės vertybės eksponuojamos Muziejaus patalpose. Pagal Muziejuje sudarytos Rinkinių komisijos vertinimą, eksponatų saugojimo sąlygos neatitinka nustatytų reikalavimų, nes dėl nebaigto pastato remonto

⁵ Palangos miesto savivaldybės tarybos 2016-04-28 sprendimas Nr. T2-121.

⁶ 1998-11-03 panaudos sutartis Nr.210.

neįmanoma palaikyti tinkamos temperatūros ir drėgmės nuolatinėje ekspozicijoje, šildymo temperatūra neatitinka reikalavimų, apšvietimas moraliai pasenęs ir neekonomiškas.

Be to, 263 vnt. muziejinių vertybių, gautų panaudos pagrindais iš Fondo bei dovanotų fizinių asmenų, yra neeksponuojami. Jos laikomos Muziejaus direktoriaus kabinete netinkamose sąlygose, supakuotos į dėžes, nes dėl nebaigto pastato remonto neįrengta saugykla. Pagal panaudą gautos Savivaldybei nuosavybės teise priklausančios muziejinės vertybės taip pat yra neapdraustos nuo išorės veiksnių ir nelaimingų atsitikimų.

Pažymime, kad pagal teisės aktus Muziejaus steigėjas atsako, kad muziejaus rinkiniams saugoti bei eksponuoti būtų sudarytos tinkamos sąlygos, t.y. pastatų būklė, saugyklų, ekspozicijų bei parodų salių tinkama įranga apsauginė ir priešgaisrinė signalizacijos, temperatūros ir drėgmės reguliavimo, apšvietimo ir šilumos sistemos atitiktų nustatytus reikalavimus.

4. Kiti pastebėjimai, susiję su Muziejaus veikla

4.1. Galiojantys Muziejaus įstatai Juridinių asmenų registre įregistruoti 2011 metais. Teisės aktai nurodo, jei įstatuose yra nuostatų, prieštaraujančių Viešųjų įstaigų įstatymui ir kitiems įstatymams, jie turi būti pakeisti.

Viešųjų įstaigų įstatymas numato, kad dalininkas turi teisę parduoti ar kitaip perleisti dalininko teises. Viešosios įstaigos dalininko teisės parduodamos įstatų nustatyta tvarka, išskyrus valstybės ar savivaldybės viešosios įstaigos dalininko teises. Valstybės ar savivaldybės viešosios įstaigos dalininko teisės gali būti parduotos ar perduotos kitiems asmenims šio Įstatymo ir įstatymų, reglamentuojančių valstybės ir savivaldybių turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, nustatytais atvejais ir būdais.

Tuo tarpu Muziejaus įstatuose numatyta, kad „Įstaigos dalininkas turi teisę įstatų ir įstatymų nustatyta tvarka perleisti kitiems asmens dalininko teises, išskyrus, kai dalininkas yra valstybė ar savivaldybė.“ Šis įstatų punktas apriboja valstybės ir savivaldybės teises perleisti dalininko teises.

4.2. Nuo 1999 metų Muziejaus registruose apskaitoma atlikta pastato rekonstrukcija už 161,3 tūkst. Eur. Ši rekonstrukcija yra neužbaigta – nėra statybos užbaigimo akto. Mūsų nuomone, šie darbai taip ir nebus baigti. Be to, 2015 metais Muziejaus direktorius kreipėsi į dalininkus, nurodydamas, kad būtina neatidėliotinai tvarkyti stogą, kuris praleidžia lietaus vandenį.

4.3. Muziejaus Balanse straipsnyje „Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai“ rodomas įsiskolinimas Savivaldybės administracijai 45,7 tūkst. Eur. Suėjus senaties terminui (10 metų) 2009 metais Savivaldybės administracija Muziejaus skolą nurašė iš buhalterinės apskaitos, todėl ir viešoji įstaiga šią skolą nustatyta tvarka turėtų nurašyti.

***PRIEŽASTYS, DĖL KURIŲ SIŪLOMA BAIGTI AUDITĄ
IŠANKSTINIŲ TYRIMŲ***

Įvertinę išankstinio tyrimo metu surinktus faktus, siūlome pagrindinio tyrimo neatlikti, nes:

- Muziejuje yra sukurta vidaus kontrolės sistema, tačiau nustatyti neatitikimai teisės aktų reikalavimams, įstaigos veiklos rezultatams reikšmingos įtakos neturėjo.
- Muziejus pasiekė veiklos planuose numatytus tikslus, pasirinktos priemonės ir nustatyti vertinimo kriterijai užtikrino kad būtų pasiektas laukiamas rezultatas - Savivaldybės metinėse programose nustatytus rodiklius įstaiga ne tik įvykdė, bet ir 2-3 kartus juos viršijo, todėl įstaigos veiklą vertiname kaip rezultatyvią.
- Muziejaus veikla, plečiant Palangos miesto tarptautinius ryšius ir už nuopelnus Lietuvos kultūrai ir menui, buvo gerai įvertinta Kultūros ministerijos ir Palangos miesto savivaldybės.

Savivaldybės kontrolierė

Aušra Kedienė

Kontrolieriaus pavaduotoja

Gražina Augustinienė

Vyr. specialistė

Virginija Petrylaitė